

Kruno Prijatelj

SLIKARSKI PABIRCI

UDK: 75.071(497.5 Split) "16-18"

Izvorni znanstveni rad

Primljeno: 15. I. 1997.

Kruno Prijatelj

21000 Split, HR

Kneza Višeslava 24

U ovom članku autor donosi tri priloga o slikarstvu u Splitu XVII. i XIX. st. U prvom prilogu donosi signaturu četiriju velikih slika Antonija Garzadorija iz Vicenze u crkvi sv. Filipa za koje datum uz signaturu potvrđuje da su bile naslikane 1679. U drugome objelodanjuje nepoznati signirani portret Jurja Pavlovića u privatnom vlasništvu, potpisan i datiran 1845. U trećem detaljno analizira veliku sliku Ivana Skvarčine, koju je nedavno bivši vlasnik poklonio bratovštini s. Giorgio degli Schiavoni i koja je nakon restauriranja izložena u velikoj dvorani te venecijanske hrvatske bratovštine.

1. SLIKE A. GARZADORIJA U CRKVI SV. FILIPA U SPLITU

U svojoj davnoj doktorskoj disertaciji "Barok u Splitu" tiskanoj 1947. g. bio sam donio detaljni opis četiriju slika s jedne i s druge strane glavnog oltara crkve sv. Filipa u Splitu s prikazom *Poklona mudraca, Krista u Maslinskom vrtu, Susreta Krista pod križem s Veronikom i Uskrsnuća Isusova*. Tada sam dataciju u signaturi zabilježenoj na slici bio pogrešno pročitao F. MDCCLIX.¹⁾

Pregledavajući ponovno nabrojene Garzadorijeve slike, moj student Ante Madunić točno je pročitao signaturu i dataciju zabilježenu na kompoziciji "Poklonstva kraljeva". Na lijevoj strani kamenog Bogorodičinog prijestolja piše ANTONIUS GARZATORIUS VICENTINUS .F. MDCLXXVIII.²⁾

Slike su, dakle, nastale 1679. godine, u vrijeme kada je splitski kanonik i kasnije makarski biskup Nikola Bianković, posebni poštovatelj sv. Filipa Nerija, bio dobio dozvolu za gradnju manje crkvice tog sveca u Splitu. Crkvice je dovršena 1680. godine. Na istome mjestu bit će 1735. godine sagrađena nova, veća crkva

istog sveca po projektu Francesca Melchiorija, arhitekta koji je poput Garzadorija bio iz Vicenze. Riječ je o venecijanskom vojnom arhitektu i inženjeru, prisutnom u kasnobaroknoj arhitekturi Dalmacije od Sinja do Makarske i Skradina. U Skradinu je podigao novu katedralu.

Antonio Garzadori, *Poklon mudraca*, Split, crkva sv. Filipa

Zahvaljujući prof. Aldu Duru, poznatom talijanskom lingvistu, članu Accademia della Crusca i članu redakcije Enciclopedia italiana Treccani, u mogućnosti sam donijeti nekoliko podataka o spomenutom, malo poznatom slikaru iz Vicenze. Pripadao je jednoj aktivnoj vicentinskoj slikarskoj obitelji koju sam pokušao oživjeti u spomenutoj disertaciji. Tako je u crkvi benediktinki sv. Andrije u okolici Padove slikar Francesco Garzadori Vicentino, koji je po svoj prilici pripadao istoj obitelji, naslikao palu *Sv. Benedikt oživljuje mrtvaca na molbu skupine vjernika*.³⁾

Slikar splitskoga ciklusa Antonio Garzadori je 1684. godine, nekoliko godina nakon djela iz crkve sv. Filipa, naslikao u mjestu Battaglia palu koja prikazuje mrtvog Krista koga podržava Bog Otac, a okružen je anđelima.⁴⁾

2. NEPOZNATI PORTRET JURJA PAVLOVIĆA

Splitski slikar Juraj Pavlović (1803.-1887.) prvi put je bio od mene “oživljen” u davnoj mladenačkoj radnji u *Hrvatskom kolu* 1948., u kojoj sam pokušao dati likovni profil ovoga najzanimljivijega splitskog slikara s romantičnim prizvukom.

